

ili o kojima je premalo kazao. Time bi djelo postalo potpunije i ujednačenije.

Sa svim autorovim stavovima ne bismo se složili. Zbog kratkoće prostora osvrnut ćemo se samo na dva pasusa: na str. 12 ono što autor veli o furlanskom koji, s Reichenkronom, uklapa u tzv. Istočnu Romaniju nedorečeno je i može zbuniti početnika koji inače nije upućen u relativnost svih podjela romanskih jezika. Isto tako, eliminiranje termina *superstrat* koje je izvršeno šutke na str. 13, može zbuniti čitaoca koji je navikao da čita o germanskom, arapskom i slavenskom superstratu u Romaniji.

Konačno, iako autor sprema II bibliografski djo, ni u I dijelu ne bi smjeli nedostajati neki standardni suvremeni priručnici osobito ako se uzme u obzir da je dosta prostora posvećeno citiranju starijih djela ili recentnih članaka što će specijalistima dobro doći ali ne i studentima jer njima treba kruh a ne kolači.

Uza sve to Rohrov Uvod ima puni *raison d'être* kao djelo koje znači prvi svijesni strukturalistički prodor u ovu materiju za što su, mu dosada *pendant*, doduše na drugom nivou, poznati udžbenici H. Lausberga i, djelomično, W. D. Elcocka. Njegov pionirski karakter opravdava barem neke njegove nedostatke.

Dr Žarko Muljačić

Werner Bahner, *Kurze Bibliographie für das Studium der romanischen Sprachwissenschaft mit besonderer Berücksichtigung des Französischen*, VEB Max Niemeyer Verlag, Halle (Saale) 1962, 106 str.

Ovaj rad uglednog leipziškog romanista prof. dr W. Bahnera koji je poznat i u širim krugovima romanista time što je na njemački preveo, preradio i dopunio poznati priručnik rumunjskog akademika I. Iordana (*Einführung in die Geschichte und Methoden der romanischen Sprachwissenschaft*, Berlin 1962) najkraći je priručnik na svom području i, koliko znamo, prvi napisan za potrebe studenata u Demokratskoj Republici Njemačkoj. On ipak nadilazi konkretne praktične potrebe kojima je namijenjen te se preporuča i romanistima izvan DDR iz ovih razloga:

a) sadrži na jednom mjestu dosta brojne bibliografske podatke o djelima što se tiču romanistike ili pojedinih romanskih jezika a objavljena su prije i poslije II svjetskog rata u socijalističim zemljama (s posebnim obzirom na djela pisana na svjetskim jezicima). To obilje djelomično nadoknađuje ponekad nedovoljnu informiranost glede djela tiskanih na Zapadu. Osobito upada u oči mali broj podataka o djelima objavljenima u SAD i u Latinskoj Americi. Za mnoga djela tiskana u Evropi nedostaju zadnja izdanja.

b) Relativno dugo XII poglavlje posvećeno rumunjskome jeziku (str. 95—106) danas je, što znamo, najopsežniji bibliografski rad te vrste objavljen izvan Rumunjske. Autor se i sam bavio rumunistikom pa su mu tu podaci vrlo recentni i malo bi se šta bitno, tiskano do 1962. god., moglo dodati. Dodaj ipak I. Iordan, »El lugar del idioma rumano en la Romania«, *Beiträge zur*

romanischen Philologie I, Berlin 1961, str. 159—177; G. Bonfante, »Sur la „latinité” du roumain«, *Acta philologica II*, Roma 1959, str. 191—195; Id., »La place du roumain parmi les langues romanes«, *Revue des études roumaines VII—VIII*, Paris 1961, str. 251—256; A. Rosetti, »Sur le système vocalique du roumain«, *Annali dell'I. U. O. di Napoli, Sezione linguistica III*, 1961, str. 99—103.

Bilo bi dobro da autor objavi drugo izdanje svog priručnika u znatno proširenom opsegu. Tako bi bio u mogućnosti i da obuhvati romanske književnosti, i da dađe opširnije podatke o romanističkim radovima na slavenskim jezicima ili pisanim u slavenskim zemljama o kojima zapadni romanisti vrlo rijetko vode računa.

Dr Žarko Muljačić